

Hírek

2010-06-29

a természet és a tudományok világából

kivonatok , ismertetések, értelmezés

Mi lesz veled emberiség?

A múlt század közepe környékén, a második világháborút követően számos nemzet lendületes fejlesztésbe kezdett, azzal a szándékkal, hogy megteremtse állampolgárai részére a várva várt jólétet. Az elképzelést és a fáradozást nem követte a Kánaán, mert a társadalmak politikai céljai ellentétesek voltak egymás és állampolgáraik érdekeivel. A hidegháborút egy csendesebb, langyos háború követte, ami igazi forró gazdasági háborúba torkollott. Az erődemonstrálás vált fontossá, amit csak úgy tudtak fenntartani, hogy egyre több javat halmoztak fel, és az arsenálokba egyre több korszerű fegyver került. Az atomkorszak első időszaka az emberiségnek nem áldást, hanem átkot jelentett. A természet erejét az ember saját, egoista céljaira szeretne volna felhasználni. A társadalmi „elit”, a politikai vezetés kellő ideológiával azt próbálta megértetni az átlagemberekkel, polgárokkal, hogy erőfeszítéseik előbb, vagy inkább utóbb meghozzák az eredményt, de hogy mi lesz hosszú távon a végső haszon, azt soha nem közölték velük.

A tudományok és a technika eközben óriás léptekkel haladt előre. A globalizált világban a kereskedelem és az üzlet került előtérbe, amit a tömegtermelés bizonytalan alapjaira építettek, a végcél ismerete nélkül.

Kialakultak az embervásárok a munkaerőpiacokon. Itt is „tömeg”termelésre rendezkedtek be, sok eszköz előállításához sok emberre van szükség, és természetesen a megtermelt javakat sok embernek kellett megvásárolni. A szlogen: vásároljál, mindegy, hogy mit, csak vásároljál. Az emberiség (nem pontos adatok alapján) 3–4 milliárd főről 7 milliárdra növekedett az elmúlt 60–70 év alatt. A nyersanyagok kitermelése folyamatosan növekszik, miközben a természetes biológiai élőhelyek területei drámaian zsugorodnak. A gazdasági növekedés megköveteli a folyamatos újratermelést, aminek az a következménye, hogy a nyersanyagkészletek fogynak, a szemét meg növekszik. A túlnépesedés kezdi felborítani a biológiai egyensúlyi állapotot stb.

Az elmúlt évtizedekben számos gondolkodó elemezte ezeket a bonyolult és égető kérdéseket, tanulmányokat írtak, dolgozatokat készítettek, de sajnos ez idáig semmi

foganatja nem volt. Említhetnénk a Stern, valamint a Braun és a Római klubjelentéseket. A Palatinus társaságot is elsősorban a természet egyensúlyának felborulása foglalkoztatja, az ezzel járó akut és elhúzódó károsító folyamatok hatásvizsgálatával együtt. A társaság elsődleges célja a komplex társadalom – ember – természet bonyolult összefüggéseinek feltárása és elemzése. A puszta bölcselkedéseken túl a palatinusi gondolkodás igyekszik felvázolni a jövő alternatíváit is.

A kissé hosszúnak tűnő bevezető azért íródott, mert napjaink egyik újonnan megjelent tanulmánya az emberiség jövőjét tragikusan vetíti előre. A szerkesztőbizottságot is meglepte a tanulmány drámai hangneme. Korábban úgy ítéltük meg, hogy a Lugánói-tanulmány nem fokozható tovább, ennél tragikusabb következtetés nem lehetséges. Tévedtünk:

Hír:

100 éven belül kihal az emberiség

Frank Fenner ausztrál professzor, a himlő kiirtásában résztvevő tudós szerint az emberiség 100 éven belül ki fog halni a túlnépesedés, környezeti károk és klímaváltozás miatt.

Fenner, az Ausztrál Nemzeti Egyetem híres mikrobiológus professzora, úgy véli, a Homo Sapiens Sapiens nem lesz képes túlélni a népességgrobbanást és a „féktelen fogyasztás” és több más fajjal együtt ki fog pusztulni, talán még ebben a században. Fenner azt nyilatkozta az egyik lapnak, nem gyakran beszél erről az elképzeléséről, mert nem akar elkésériteríteni senkit pesszimista jövőképevel. Úgy véli, a jelenleg zajló folyamat irreverzibilis, a Föld károsítása már az ipari forradalom óta zajlik.

Fenner szerint a klímaváltozás még csak a kezdet, de ez okozhatja az emberiség végső pusztulását. „Úgy fogunk járni, mint a Húsvét-szigetek lakói” - mondta. „Egyre több embernek kell egyre kevesebb erőforrásból gazdálkodni, és egyre több háború tör majd ki az élelemért” - véli a tudós.

Míg a legtöbb tudós szintén pesszimista a jövőt illetően, azért ennyire súlyosnak kevesen látják a helyzetet. Fenner kollégája, a már visszavonult Stephen Boyden professzor szerint van még remény arra, hogy forradalmi változtatásokkal, de megakadályozható a katasztrófa. „Amíg a reménynek egy szikrája is van, addig dolgozni kell a probléma megoldásán. Nekünk meg vannak a változtatáshoz a tudományos ismereteink, azonban politikai hatalomnak híján vagyunk”- mondta Boyden.

A most 95 éves Fenner, 22 könyv és 290 tudományos értekezés szerzője volt az, aki 1980-ban bejelentette, hogy a Földről teljesen sikerült kiirtani a himlőt. Fenner ezen felül jelentős szerepet vállalt az ausztrál nyúlpopuláció myxomatózis vírussal történő szabályozásában. Fenner professzor már régóta érdeklődik a

környezetvédelem iránt, e mellett számos tudományos díj birtokosa. A második világháborúban Új-Guineában harcolt a malária ellen.

A Pannon-Palatinus szerkesztősége igyekszik minél több részletet megismerni a Fenner Professzor által végzett kutatásokról. Nem célunk tanulmányokat és dolgozatokat kritikai céllal elemezni. Elsődleges célunk mindazokat a hasznos és evidenciákon alapuló megállapításokat kiemelni a már ismert folyamatok közül, és ezzel egy időben beilleszteni abba a komplex dinamikus rendszerbe, amit leegyszerűsítve ökológiának nevezünk. A jövőben Fenner megállapításai is helyet kapnak tanulmányainkban.

PANNON-PALATINUS szerkesztőbizottság: (SZM)

2010-06-29